

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

3 Ιουλίου 2009

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο συγκυρίας: **5 Αυγούστου 2009**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

α) Ε.Ε.-27 – Ευρωζώνη: Συνέχεια στη βελτίωση του οικονομικού κλίματος

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος τον Ιούνιο συνεχίζει να βελτιώνεται για τρίτο συνεχή μήνα, τόσο στην **Ευρωπαϊκή Ένωση** όσο και την **Ευρωζώνη**. Παρόλα αυτά, και στις δύο ζώνες, οι σχετικοί δείκτες βρίσκονται ακόμα σε πολύ χαμηλά επίπεδα, χαμηλότερα της σημαντικής κάμψης που είχε σημειωθεί στα τέλη του 1992. Ο δείκτης αυξάνεται κατά 3,2 μονάδες στην Ε.Ε. και 3,1 μονάδες στην Ευρωζώνη και διαμορφώνεται στις 71,1 και 73,3 μονάδες αντίστοιχα. Η ανάκαμψη του δείκτη προέρχεται από τη βελτίωση των προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** και την **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, όπου σημειώθηκε άνοδος κατά δύο μονάδες και στις δύο ζώνες, αλλά και στη **Βιομηχανία**, με άνοδο κατά μία μονάδα. Ο δείκτης στις **Κατασκευές** παρέμεινε αμετάβλητος στην Ευρωζώνη, ενώ βελτιώθηκε οριακά στην ΕΕ, ενώ στο **Λιανικό Εμπόριο** ο δείκτης δεν μεταβλήθηκε στην ΕΕ, αλλά υποχώρησε κατά δύο μονάδες στην Ευρωζώνη. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών αυξάνεται οριακά, στις -33 και -32 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι προβλέψεις για την *εξέλιξη της παραγωγής* καταγράφουν βελτίωση, ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη, ενώ και τα *αποθέματα αποκλιμακώνονται*, οριακά στην ΕΕ και περισσότερο στην Ευρωζώνη. Αντίθετα, οι εκτιμήσεις για τα *επίπεδα των παραγγελιών* υποχωρούν περαιτέρω και στις δύο ζώνες.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες κινούνται επίσης ανοδικά, στις -23 και -20 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη, με τις εκτιμήσεις για την *τρέχουσα δραστηριότητα* των επιχειρήσεων να βελτιώνονται και τις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη *εξέλιξη της ζήτησης* να ανακάμπτουν επίσης και στις δύο ζώνες. Έντονη είναι και η άνοδος στις εκτιμήσεις για την *τρέχουσα πορεία της ζήτησης*, ιδιαίτερα στην ΕΕ.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο** οι προσδοκίες παραμένουν αμετάβλητες στην ΕΕ και καταγράφουν υποχώρηση στην Ευρωζώνη, φθάνοντας τις -17 και -16 μονάδες αντίστοιχα. Οι εκτιμήσεις για την *τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* επιδεινώνονται, περισσότερο στην Ευρωζώνη, ενώ οι εκτιμήσεις για τα *αποθέματα αποκλιμακώνονται* οριακά στην ΕΕ και παραμένουν στα ίδια επίπεδα στην Ευρωζώνη. Τέλος, οι προσδοκίες των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων για την *εξέλιξη των πωλήσεων τους επόμενους μήνες* βελτιώνονται ελαφρά σε ΕΕ, ενώ δεν μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη.
- Στις **Κατασκευές**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών παραμένει σταθερός στην Ευρωζώνη, σε επίπεδα υψηλότερα από τις ιστορικά χαμηλές επιδόσεις του, και καταγράφει οριακή άνοδο στην ΕΕ. Οι προβλέψεις των επιχειρήσεων για το *επίπεδο των εργασιών* τους καταγράφουν μικρή ανάκαμψη, ενώ οι προσδοκίες για την *απασχόληση* στον κλάδο βελτιώνονται στην ΕΕ, αλλά επιδεινώνονται οριακά στην Ευρωζώνη.

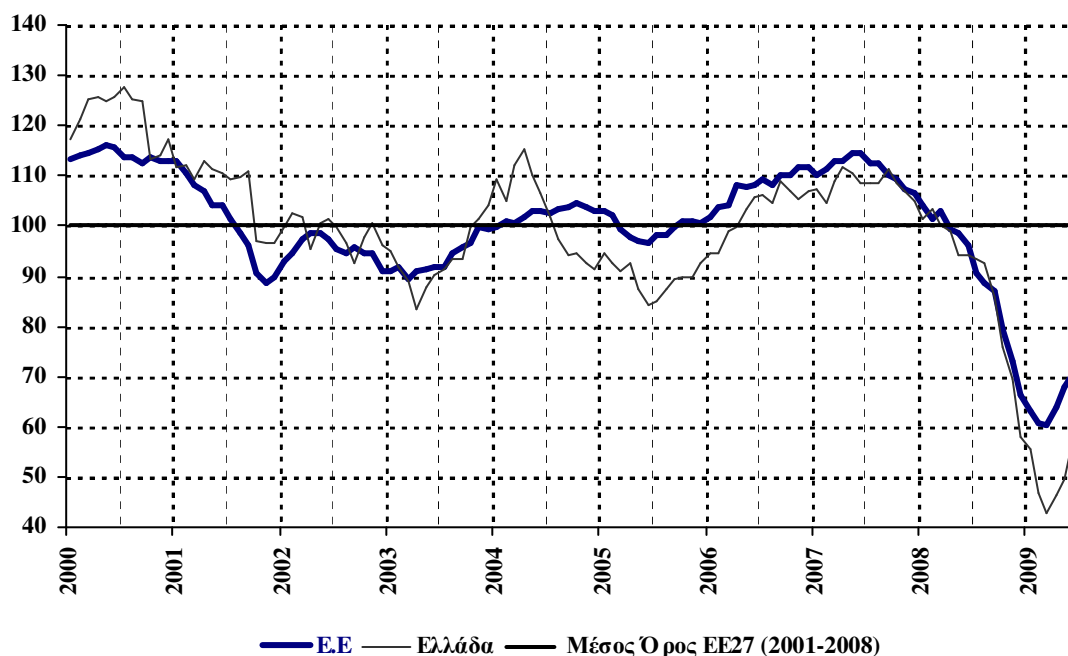
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2008=100, εποχικά εξομαλυσμένα στοιχεία)

	2001-2008			Μ.Ο έτους								
	Min	Max	M.O	2004	2005	2006	2007	2008				
ΕΕ-27	61,0 Φεβ-09	115,0 Ιουν-07	100,9	103,1	100,1	108,5	111,8	91,8				
Ευρωζώνη	65,3 Φεβ-09	112,8 Μαι-07	100,2	100,4	99,1	107,7	109,8	92,4				
Ελλάδα	43,1 Μαρ-09	114,9 Απρ-04	99,0	102,6	89,8	103,0	108,4	89,0				
2008												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	104,3	101,4	102,9	99,3	98,5	96,1	90,7	88,6	86,9	79,6	73,2	66,4
Ευρωζώνη	102,5	101,1	100,5	98,2	98,7	96,1	91,0	89,9	88,9	81,6	76,6	68,7
Ελλάδα	101,4	103,4	100,0	98,8	94,1	94,1	93,3	92,6	86,0	75,9	69,6	57,9
2009												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	63,2	60,8	60,4	64,0	67,9	71,1						
Ευρωζώνη	67,2	65,3	64,6	67,3	70,2	73,3						
Ελλάδα	55,4	46,8	42,9	46,3	49,5	59,0						

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2008=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα
(1990-2008=100, εποχικά εξομαλυσμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** βελτιώνεται στην ΕΕ και την Ευρωζώνη, φθάνοντας τις -23 και -25 μονάδες αντίστοιχα. Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την *οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους το επόμενο 12μηνο* είναι λιγότερο απαισιόδοξες στην ΕΕ και στην Ευρωζώνη, ενώ σημαντικότερη, κυρίως στην Ευρωζώνη είναι η ανάκαμψη στις προβλέψεις για την *οικονομική κατάσταση της χώρας το επόμενο διάστημα*. Η *πρόθεση για αποταμίευση* επίσης κινείται ανοδικά, ιδίως στην Ευρωζώνη, ενώ τέλος, οι πολύ δυσμενείς προβλέψεις σχετικά με την *εξέλιξη της ανεργίας το επόμενο 12μηνο*, αμβλύνονται ελαφρώς στην ΕΕ και περισσότερο στην Ευρωζώνη. Η έντονη αβεβαιότητα επομένως για την πορεία της ανεργίας και ο φόβος για απώλειες των θέσεων εργασίας μπορεί να περιορίζονται ελαφρά, είναι γεγονός όμως ότι τα νοικοκυριά σε όλη την Ευρώπη είναι ακόμη αρκετά διστακτικά ως προς τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** – ο οποίος δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος – εξακολουθεί να βελτιώνεται και τον Ιούνιο, κατά 4 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη και διαμορφώνεται στις -1 και -2 μονάδες αντίστοιχα. Οι εκτιμήσεις για την *τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* βελτιώνονται σημαντικά και στις δύο ζώνες, όπως συμβαίνει, οριακά ωστόσο, και με τις εκτιμήσεις για την *τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης*. Τέλος, οι προβλέψεις της *ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο* καταγράφουν και αυτές ήπια άνοδο, τόσο σε ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη.

Στη πλειονότητα των ευρωπαϊκών χωρών καταγράφεται βελτίωση του οικονομικού κλίματος τον Ιούνιο. Από τις μεγαλύτερες χώρες, η σημαντικότερη άνοδος καταγράφεται στην Γαλλία και την Γερμανία (+3,2 μονάδες), το Ην. Βασίλειο (+2,7), αλλά και την Πολωνία (+2), την Ισπανία και την Ολλανδία (+1,5) και την Ιταλία (+1,1). Στην Ελλάδα, το οικονομικό κλίμα βελτιώνεται επίσης, και μάλιστα η μεταβολή που καταγράφει είναι ιδιαίτερα έντονη, κατά 10 σχεδόν μονάδες. Παρόλα αυτά η επίδοση αυτή δεν εξασφαλίζει παρά την 22^η θέση, γεγονός που σημαίνει ότι ο ελληνικός δείκτης υστερεί ακόμα κατά πολύ σε σχέση με υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη.

β) Ελλάδα: Σημαντική βελτίωση του κλίματος, υψηλότερη του ευρωπαϊκού μέσου όρου

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα κινείται για τρίτο διαδοχικό μήνα ανοδικά, όπως συμβαίνει και στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Φαίνεται επομένως να οριστικοποιείται και να παγιώνεται η σταθεροποίηση των προσδοκιών, οι οποίες σταδιακά αρχίζουν να εισέρχονται σε σαφή τροχιά ανόδου. Έτσι ο δείκτης στην Ελλάδα τον Ιούνιο ανέρχεται στις 59 μονάδες από τις 49,2 μονάδες τον Μάιο, στα υψηλότερα επίπεδα από τον Νοέμβριο του 2008. Η άνοδος είναι διαστρωματική και καταγράφεται σε όλους τους τομείς, με εντονότερη εκείνη στις Κατασκευές και το Λιανικό Εμπόριο και μικρότερη στη Βιομηχανία και τις Υπηρεσίες. Εκτός όμως από την πλευρά της προσφοράς, και στην πλευρά της ζήτησης σημειώνεται σημαντική βελτίωση. Έτσι η καταναλωτική εμπιστοσύνη βελτιώνεται σημαντικά και κινείται στα υψηλότερα επίπεδα του τελευταίου χρόνου, καθώς ο δείκτης διαμορφώνεται στις -45 μονάδες, όσο ακριβώς ήταν και τον Ιούνιο του 2008. Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, καταγράφεται αισθητή ανάκαμψη στις προβλέψεις της παραγωγής και ηπιότερη στις εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο της ζήτησης και των παραγγελιών, ενώ και τα αποθέματα φαίνεται να αποκλιμακώνονται.
- στις **Υπηρεσίες**, βελτιώνονται οι προβλέψεις των επιχειρήσεων για την εξέλιξη της ζήτησης αλλά και οι εκτιμήσεις για την πορεία των εργασιών αυτής της περιόδου, με εντονότερη ωστόσο τη βελτίωση στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, καταγράφουν σημαντική βελτίωση οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, ενώ σημαντικό μέρος των αποθεμάτων φαίνεται να έχει ρευστοποιηθεί. Από την άλλη πλευρά, οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο επιδεινώνονται οριακά.
- στις **Κατασκευές**, η αισθητή ανάκαμψη στις προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου ωθεί το δείκτη σε υψηλότερα επίπεδα, όπως και οι εκτιμήσεις για το επίπεδο του προγράμματος εργασιών αν και ακόμα αντανakλούν υποτονική δραστηριότητα.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι προβλέψεις των καταναλωτών για την *οικονομική τους κατάσταση* και την *οικονομική κατάσταση της χώρας* βελτιώνονται σημαντικά, ενώ ήπια είναι η ανάκαμψη στην *πρόθεση για αποταμίευση* και τις *προβλέψεις για την εξέλιξη της ανεργίας*, οι οποίες εξακολουθούν να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα.

Στις επόμενες ενότητες ακολουθούν οι αναλυτικές εξελίξεις ανά τομέα.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Περαιτέρω άνοδος των επιχειρηματικών προσδοκιών

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη **Βιομηχανία** καταγράφει νέα άνοδο τον Ιούνιο, για 4^ο συνεχή μήνα, και διαμορφώνεται στις 76 μονάδες από 70,9 μονάδες τον Μάιο, ενισχύοντας τις ενδείξεις παγίωσης ενός θετικότερου κλίματος. Η αύξηση του Ιουνίου είναι εντονότερη μάλιστα από την αντίστοιχη του προηγούμενου μήνα, καθώς οι εκτιμήσεις και προβλέψεις σε αρκετούς επιμέρους δείκτες δραστηριότητας καταγράφουν σημαντική βελτίωση, παρόλο που οι πιο απαισιόδοξοι εξακολουθούν να υπερτερούν των αισιόδοξων. Αναλυτικότερα:

α) Στις προβλέψεις για την εξέλιξη της **παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες** δεν καταγράφεται αξιοσημείωτη μεταβολή, με το σχετικό ισοζύγιο να παραμένει ελαφρώς θετικό, στις +5 μονάδες (από +4), στην υψηλότερη ωστόσο επίδοση μετά τον περυσινό Οκτώβριο. Πάνω από τις μισές επιχειρήσεις (53%) αναμένουν σταθερότητα στην παραγωγή τους το επόμενο διάστημα, ενώ το 26% προβλέπει ανάκαμψη.

β) Το **τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης** παραμένει χαμηλό, παρόλο που οι αρνητικές εκτιμήσεις περιορίζονται στο 56% των επιχειρήσεων (από 63% τον προηγούμενο μήνα). Έτσι το σχετικό ισοζύγιο κινείται ελαφρώς ανοδικά, στις -53 μονάδες (από -58), με τις υπόλοιπες επιχειρήσεις να εκτιμούν ότι το σύνολο των προς εκτέλεση παραγγελιών είναι φυσιολογικό για την εποχή.

γ) Μικρή βελτίωση καταγράφουν και οι επίσης πολύ αρνητικές εκτιμήσεις για τις **παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται 3 μονάδες υψηλότερα σε σχέση με τον Μάιο, στις -55 μονάδες. Οι **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** σταθεροποιούνται, με τους απαισιόδοξους να ξεπερνούν οριακά όσους προβλέπουν άνοδο, ενώ πάνω από τις μισές επιχειρήσεις (52%) προβλέπουν και πάλι σταθερότητα.

δ) Αρκετά πιο ευνοϊκές είναι οι εξελίξεις σε όρους **αποθεμάτων έτοιμων προϊόντων**, καθώς αυτά φαίνεται να αποκλιμακώνονται ελαφρά. Ένα 10% των επιχειρήσεων (από 8%) κρίνει το ύψος τους χαμηλό για την εποχή, ενώ σχεδόν τρεις στις πέντε επιχειρήσεις θεωρούν ότι βρίσκονται σε κανονικά επίπεδα. Έτσι, το σχετικό ισοζύγιο περιορίζεται κατά 9 μονάδες και διαμορφώνεται στις +20 μονάδες, τη χαμηλότερη τιμή του μετά τον Σεπτέμβριο του 2008.

ε) Ανοδικά εξάλλου κινούνται και οι **προβλέψεις για τις συνολικές πωλήσεις τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις +11 μονάδες (από +9), γεγονός το οποίο δικαιολογεί εν μέρει και την πτώση στις αποπληθωριστικές προσδοκίες των επιχειρήσεων.

στ) Η βελτίωση των προσδοκιών και η θετικότερη σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες πορεία της παραγωγής αποτυπώνεται πλέον και στους **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής**, οι οποίοι αυξάνονται σημαντικά στους 4,4 μήνες (από 4,0). Οριακή αύξηση σημειώνεται και στο **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού**, το οποίο διαμορφώνεται στο 70,2% (από 69,6% τον Μάιο και 69,9% τον Απρίλιο).

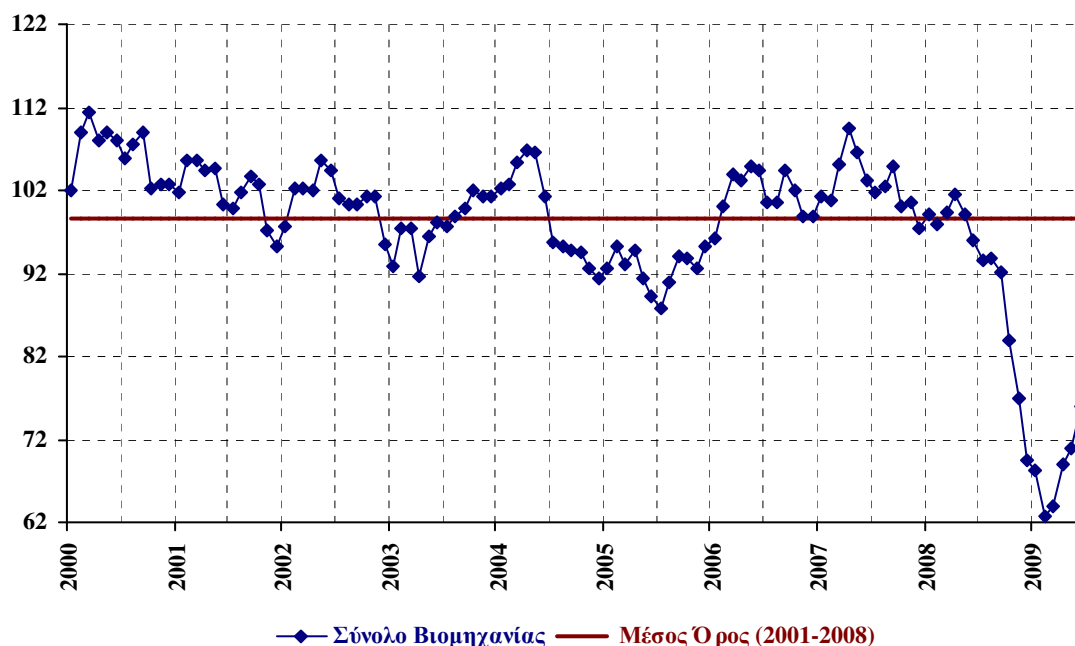
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

			2001-2009			Μ.Ο έτους					
			Min	Max	M.O	2004	2005	2006	2007	2008	
Βιομηχανία (1996-2006=100)			62,8	109,5	98,6	99,1	92,6	101,5	102,8	91,9	
			Φεβ-09	Απρλ-07							
2008											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
99,2	97,8	99,4	101,4	99,2	96,0	93,7	93,9	92,2	83,9	76,8	69,4
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
68.2	62.8	63.8	68.9	70.9	76.0						

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

ζ) Οι **προβλέψεις για την απασχόληση** του τομέα διατηρούν την τάση βελτίωσης των τελευταίων τεσσάρων μηνών, αν και παραμένουν αρνητικές εδώ και 14 μήνες. Το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται έτσι στις -18 μονάδες (από -22 τον προηγούμενο μήνα), επίδοση που είναι πάντως η καλύτερη μετά τον περσινό Οκτώβριο. Οι επιχειρήσεις που προβλέπουν μείωση το επόμενο διάστημα περιορίζονται στο 23% του συνόλου (από 28%), ενώ επτά στους δέκα κρίνουν ότι η απασχόληση θα παραμείνει σταθερή τους προσεχείς μήνες.

η) Οι **τιμές πώλησης των προϊόντων** το επόμενο τρίμηνο συνεχίζουν να υποχωρούν, παρόλο που το αρνητικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στις -7 μονάδες, έναντι -9 μονάδων τον Μάιο. Είναι πάντως γεγονός ότι η συνεχής αποκλιμάκωση των τιμών από τον περασμένο Σεπτέμβριο φαίνεται να ολοκληρώνεται, οι όποιες προσαρμογές κρίθηκαν απαραίτητες έχουν ήδη πραγματοποιηθεί και πλέον κυριαρχούν οι τάσεις σταθερότητας, όπως δηλώνει το 82% των επιχειρήσεων.

θ) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με την **ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων** στις αγορές τις οποίες δραστηριοποιούνται, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων υποδηλώνουν μεγαλύτερη ικανοποίηση, αφού περισσότερες είναι πλέον εκείνες οι οποίες δηλώνουν ότι η θέση τους έχει βελτιωθεί το τελευταίο τρίμηνο, τόσο στην εγχώρια αγορά, όσο και στις αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον υπόλοιπο κόσμο.

Σε όλες τις επιμέρους κατηγορίες αγαθών σημειώνεται βελτίωση των προσδοκιών, με εντονότερη εκείνη στα Καταναλωτικά αγαθά. Αναλυτικότερα:

Στα **Καταναλωτικά Αγαθά**, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών ανακάμπτει σημαντικά τον Ιούνιο, ύστερα από την πρόσκαιρη πτώση του Μαΐου, και διαμορφώνεται δέκα μονάδες υψηλότερα στις 85 μονάδες, στην καλύτερη επίδοση μετά τον περασμένο Οκτώβριο. Στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας καταγράφεται καθολική ανάκαμψη, παρόλο που στις περισσότερες περιπτώσεις εξακολουθούν να υπερτερούν οι αρνητικές εκτιμήσεις έναντι των θετικών. Συγκεκριμένα, οι εκτιμήσεις για τα επίπεδα των παραγγελιών και της εγχώριας ζήτησης βελτιώνονται σημαντικά και το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται στις -32 μονάδες (από -44 τον προηγούμενο μήνα), ενώ ανοδικά κινούνται και οι αντίστοιχες εκτιμήσεις για τις παραγγελίες εξωτερικού. Τα αποθέματα αποκλιμακώνονται σημαντικά, στο ήμισυ του Μαΐου, (+13 μονάδες), γεγονός το οποίο συνδέεται με τις ανοδικές προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες (+9 από +5 ο σχετικός δείκτης), αλλά και τις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις, οι οποίες καταγράφουν άνοδο 15 μονάδων και πλέον είναι οριακά αρνητικές (στις -3 μονάδες). Το ποσοστό χρησιμοποίησης του εργοστασιακού δυναμικού δεν μεταβάλλεται (72,5%), ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση είναι λιγότερο απαισιόδοξες με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -5 μονάδες, την καλύτερη επίδοση μετά τον περασμένο Σεπτέμβριο. Τέλος, σημειώνεται βελτίωση των εκτιμήσεων για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων στις διεθνείς αγορές.

Στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά**, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών ανέρχεται στις 71,1 μονάδες τον Ιούνιο από τις 66,8 μονάδες τον προηγούμενο μήνα. Οι εκτιμήσεις για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης, τόσο εγχωρίως, όσο και από το εξωτερικό, σημειώνουν πτώση, με τους σχετικούς δείκτες να διαμορφώνονται στις -62 και -61 μονάδες αντίστοιχα (από -57 και -45). Παρά τις δυσμενέστερες εκτιμήσεις για τις τρέχουσες παραγγελίες, σημαντική βελτίωση καταγράφεται στις προβλέψεις της παραγωγής στους επόμενους μήνες, όπου μία στις τέσσερις επιχειρήσεις αναμένει πλέον άνοδο. Οι προβλέψεις για τις πωλήσεις εμφανίζονται και αυτές βελτιωμένες, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να περιορίζεται στις -4 μονάδες, ενώ και τα αποθέματα αποκλιμακώνονται. Επιπλέον, άνοδο των 10 μονάδων καταγράφουν οι προβλέψεις για την απασχόληση, οι οποίες ωστόσο παραμένουν σε πολύ

χαμηλά επίπεδα, στις -51 μονάδες. Από την άλλη πλευρά όμως το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού περιορίζεται στα επίπεδα του 73,3% (από 76,2%), παρά τις θετικότερες προβλέψεις, ενώ δυσμενέστερη έχει γίνει σε σχέση με τη μέτρηση του Μαρτίου η ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων στις διεθνείς, αλλά και εγχώριες αγορές.

Άνοδος καταγράφεται και στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, αν και οριακή, αφού η έντονη ανάκαμψη του προηγούμενου μήνα οδηγεί σε πιο συγκρατημένη βελτίωση τον Ιούνιο. Έτσι, ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις 69,5 μονάδες (από 68 μονάδες τον Μάιο). Η εικόνα στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας είναι μικτή: ενώ οι τρέχουσες εκτιμήσεις για την παραγωγή και τις πωλήσεις καταγράφουν σημαντική άνοδο, οι εκτιμήσεις για το επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης σημειώνουν μόνο οριακή άνοδο, παραμένοντας εξαιρετικά χαμηλά, στις -69 μονάδες. Η έντονη ανάκαμψη του Μαΐου στις προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής το επόμενο διάστημα διορθώνεται τον Ιούνιο, αλλά το ισοζύγιο παραμένει θετικό, όπως άλλωστε και οι προβλέψεις για τις πωλήσεις, στις +16 μονάδες (από +15). Τα αποθέματα έχουν ρευστοποιηθεί ελαφρώς, με τις μισές επιχειρήσεις να αξιολογούν το ύψος τους ως κανονικό για την εποχή, ενώ οι προβλέψεις για τις τιμές συνεχίζουν να εξασθενούν. Οι προβλέψεις για την απασχόληση δεν μεταβάλλονται και παραμένουν αρνητικές στις -20 μονάδες. Στο τριμηνιαίο τέλος ερώτημα για την ανταγωνιστική θέση των επιχειρήσεων, καταγράφεται άνοδος στις σχετικές εκτιμήσεις, η οποία μάλιστα είναι εντονότερη στην εγχώρια αγορά.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Σημαντική ανάκαμψη στα Δημόσια Έργα, υποχώρηση στις Ιδιωτικές Κατασκευές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Κατασκευές** ανακάμπτει σημαντικά τον Ιούνιο, ως αποτέλεσμα της ισχυρής βελτίωσης των Δημοσίων Έργων. Γενικά πάντως, ο τομέας χαρακτηρίζεται από έντονες διακυμάνσεις τους τελευταίους μήνες, ενδεικτικό της αβεβαιότητας που επικρατεί σε αυτόν. Έτσι ο δείκτης διαμορφώνεται 16 μονάδες υψηλότερα σε σχέση με τον Μάιο, στις 69 μονάδες. Παρά τις δυσμενείς εκτιμήσεις σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών, το οποίο κρίνεται ως υψηλό για την εποχή μόλις από το 9% των επιχειρήσεων (από 25%), οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή του, αλλά και, ιδιαίτερα, οι προοπτικές της απασχόλησης του τομέα, καταγράφουν έντονη βελτίωση τον Ιούνιο. Το σχετικό μάλιστα ισοζύγιο στις τελευταίες διαμορφώνεται κατά 24 μονάδες υψηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο του Μαΐου, στις -23 μονάδες, όμως παραμένει έντονα αρνητικό, ενδεικτικό των σημαντικών απωλειών θέσεων εργασίας στον τομέα. Η εξασφαλισμένη δραστηριότητα των κατασκευαστικών επιχειρήσεων περιορίζεται ελαφρώς στους 14,3 μήνες (από 15,5), ενώ το ποσοστό των επιχειρήσεων που κρίνει ότι δεν αντιμετωπίζει προσκόμματα στη λειτουργία του εξακολουθεί παραμένει χαμηλό, στο 10%, με τις επιχειρήσεις που διαφωνούν να προβάλλουν ως βασικότερα εμπόδια τη χαμηλή ζήτηση (36%), την ανεπαρκή χρηματοδότηση (31%), αλλά και παράγοντες που συνδέονται με την οικονομική κρίση, τη συγκρατημένη χρηματοδότηση από τις τράπεζες, αλλά και τη δυσκολία εξεύρεσης οικοπέδων σε καλές τιμές (21%). Τέλος, σχετικά με τις τιμές, και τον Ιούνιο οι σχετικές προβλέψεις παραμένουν στα ίδια σχεδόν επίπεδα, υποδηλώνοντας έντονες προσδοκίες αποκλιμάκωσης.

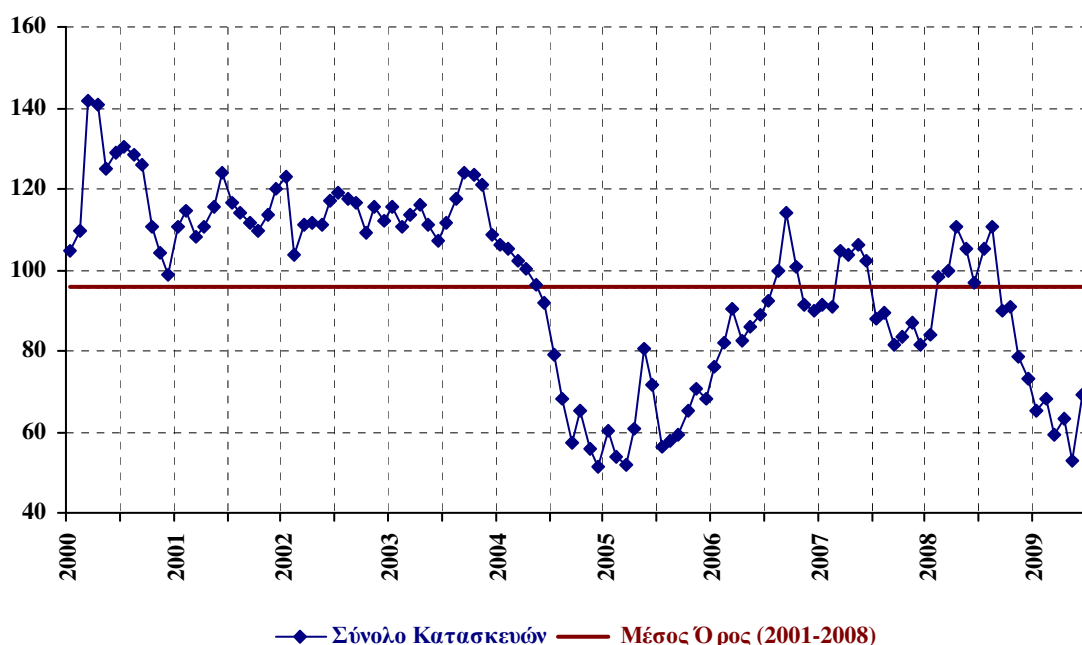
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

					2001-2008	Μ.Ο έτους					
			Min	Max	Μ.Ο	2004	2005	2006	2007	2008	
Κατασκευές (1996-2006=100)			51,4	123,8	95,8	81,5	63,0	91,1	92,5	95,3	
			ΔΕΚ-04	ΣΕΠΤ-03							
2008											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
84,2	98,1	99,7	110,5	105,4	97,0	105,2	110,5	90,0	90,9	78,7	73,0
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
65.0	68.3	59.1	63.0	52.8	69.0						

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Στους επιμέρους κλάδους, αντίθετα με τον προηγούμενο μήνα, οι προσδοκίες βελτιώνονται αισθητά στα Δημόσια Έργα, ενώ υποχωρούν στις Ιδιωτικές Κατασκευές. Αναλυτικότερα:

Στις **Ιδιωτικές Κατασκευές**, ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών, μετά την ήπια ανάκαμψη των τελευταίων μηνών, υποχωρεί τον Ιούνιο και διαμορφώνεται στις 38,9 μονάδες (από τις 45,5 μονάδες), τη χαμηλότερη επίδοση του τελευταίου τριμήνου. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, σε όλα σχεδόν καταγράφεται επιδείνωση: η τρέχουσα πορεία των εργασιών εκτιμάται ως υποτονικότερη σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο από τις μισές επιχειρήσεις του κλάδου, ενώ και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των εργασιών επιδεινώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να υποχωρεί στη χαμηλότερη επίδοση του έτους, στις -62 μονάδες (από -51 μονάδες). Οι απαισιόδοξες προβλέψεις για την εξέλιξη της απασχόλησης του κλάδου εντείνονται τον Ιούνιο, με το 62% των επιχειρήσεων να αναμένει πτώση της

απασχόλησης το επόμενο διάστημα. Από την άλλη πλευρά, παρά τις δυσμενείς συνθήκες, οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας κινούνται ανοδικά, φθάνοντας τους 8,8 (από 6,6 μήνες). Οι προβλέψεις για τις τιμές παραμένουν έντονα αποπληθωριστικές, παρόλο που καταγράφεται άνοδος στο σχετικό ισοζύγιο, στις -33 μονάδες (από -42). Τέλος, οι επιχειρήσεις που δηλώνουν απρόσκοπτη διεξαγωγή της παραγωγικής τους δραστηριότητας δεν ξεπερνούν το 15% του συνόλου (από 18%), με όσες διαφωνούν, να κρίνουν τη χαμηλή ζήτηση (48%) και τη χρηματοδότηση (37%) ως τα βασικότερα προβλήματα του κλάδου.

Κατακόρυφη άνοδο σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, καταγράφοντας την υψηλότερη τιμή μετά τον περυσινό Ιούλιο, φθάνοντας στις 94 μονάδες από τις 57,9 μονάδες τον Μάιο. Η ανάκαμψη προέρχεται από τις βελτιωμένες προβλέψεις για την απασχόληση, όπου το εξαιρετικά χαμηλό -40 του Μαΐου αλλάζει πρόσημο και διαμορφώνεται πλέον στις +4 μονάδες. Αντίθετα, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο εργασιών καταγράφουν έντονη κάμψη, με το σχετικό - θετικό- ισοζύγιο του προηγούμενου μήνα να δίνει τη θέση του τον Ιούνιο στην αρνητική επίδοση των -16 μονάδων (από +14). Την ενίσχυση των προβλέψεων της απασχόλησης υποστηρίζουν οι ευνοϊκότερες προβλέψεις για το επίπεδο προγράμματος εργασιών, παρόλο που εξακολουθούν να υπερτερούν σημαντικά οι αρνητικές προβλέψεις. Ωστόσο, οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας επηρεάζονται τελικά περισσότερο από την τρέχουσα δυσμενή πορεία και περιορίζονται στους 18,7 (από 23), ενώ το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία φθάνει μόλις το 7%, στο μέσο όρο της φετινής χρονιάς. Από τις υπόλοιπες, το 37% να αναφέρει τις παρατεταμένες εκπτώσεις στα δημοπρατούμενα Δημόσια έργα, τη μείωση των δημοσίων επενδύσεων, τις καθυστερήσεις πληρωμών και τη γραφειοκρατία ως τα σημαντικότερα προβλήματα, με την ανεπαρκή ζήτηση και χρηματοδότηση να έπονται (26% και τα δύο αντίστοιχα). Τέλος, σχετικά με τις τιμές, η αποκλιμάκωση είναι αισθητή στις προβλέψεις του Ιουνίου, αφού το 42% των επιχειρήσεων να αναμένει πτώση τους (από 31%) και οι μισές αναμένουν σταθερότητα το επόμενο τρίμηνο (από 61%).

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Αισθητή ανάκαμψη των προσδοκιών, λόγω κυρίως του κλάδου Οχημάτων

Ενισχύεται περαιτέρω το κλίμα στο **Λιανικό Εμπόριο** τον Ιούνιο, έχοντας πλέον φτάσει τους τέσσερις μήνες συνεχούς ανόδου και καλύπτοντας ένα μέρος της έντονης υποχώρησης των προηγούμενων μηνών. Ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται έτσι στις 90,4 μονάδες από τις 80,7 μονάδες τον Μάιο, στην καλύτερή του επίδοση από τον περυσινό Ιούλιο. Η άνοδος στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας του τομέα είναι σχεδόν καθολική: οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται σημαντικά, με το σχετικό ισοζύγιο να καταγράφει πλέον θετικό πρόσημο, στις +2 μονάδες, την υψηλότερη τιμή του από τον Οκτώβριο του 2008. Ενδεικτική εξάλλου της ανόδου των πωλήσεων αυτής της περιόδου είναι και η έντονη αποκλιμάκωση των αποθεμάτων, με το σχετικό ισοζύγιο σχεδόν να μηδενίζεται. Σχετικά με τις παραγγελίες τους προς προμηθευτές το επόμενο διάστημα, μία στις τέσσερις επιχειρήσεις προβλέπει άνοδο, ενώ και οι προοπτικές της απασχόλησης καταγράφουν ελαφρά ανάκαμψη, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +17 μονάδες (από +13), ενισχύοντας έτσι την

προσφορά νέων θέσεων εργασίας στην ελληνική οικονομία. Από την άλλη πλευρά, οι βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων εμφανίζονται δυσμενέστερες, με το σχετικό μάλιστα ισοζύγιο να επανέρχεται σε ελαφρώς αρνητικά επίπεδα, ύστερα από την έντονη άνοδο του τον Μάιο, στις -2 μονάδες. Στις προβλέψεις, τέλος, των τιμών καταγράφεται ελαφρά υποχώρηση του ποσοστού εκείνων που αναμένουν αποκλιμάκωση, στο 26% (από 31%).

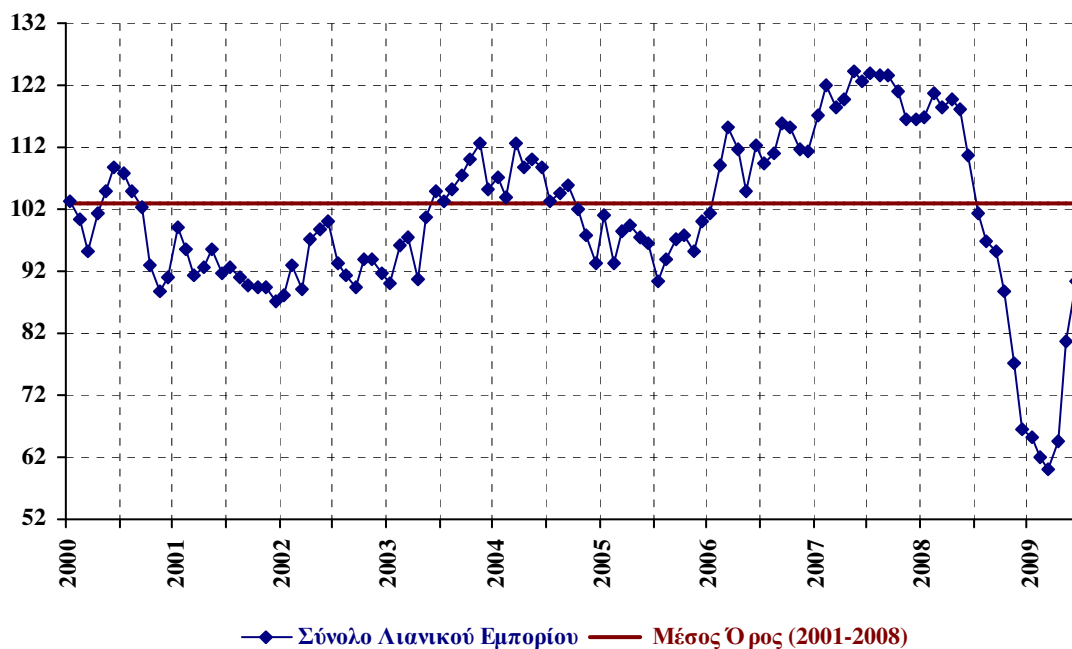
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

					2001-2008	Μ.Ο έτους					
			Min	Max	M.O	2004	2005	2006	2007	2008	
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)			60,2	124,3	102,9	104,8	96,8	110,8	120,8	102,5	
			Μαρ-09	Μαι-07							
2008											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
117,0	120,8	118,5	119,7	118,1	110,6	101,3	96,9	95,3	88,7	77,1	66,5
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
65.3	61.9	60.2	64.5	80.7	90.4						

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Από τους επιμέρους κλάδους, γίνεται φανερό ότι η βελτίωση που σημειώνεται τον Ιούνιο εκπορεύεται εν πολλοίς από τα Οχήματα – Ανταλλακτικά, ενώ ακολουθούν τα Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** καταγράφει ήπια υποχώρηση τον Ιούνιο και διαμορφώνεται στις 80,4 μονάδες από τις 82,4 μονάδες τον Μάιο,

απέχοντας σημαντικά από την ιστορικά χαμηλή επίδοση του Απριλίου. Η εικόνα στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας του κλάδου είναι μικτή: οι εκτιμήσεις των πωλήσεων αυτής της περιόδου υποδηλώνουν πτώση το τελευταίο διάστημα, με το σχετικό ισοζύγιο να λαμβάνει αρνητικό πρόσημο, στις -6 μονάδες (από +7), όταν αντίθετα το επίπεδο των αποθεμάτων κρίνεται χαμηλό για την εποχή από το 12% των επιχειρήσεων (από 8%) και φυσιολογικό από τη συντριπτική πλειονότητα (84%). Στις προοπτικές των παραγγελιών προς τους προμηθευτές το επόμενο διάστημα κυριαρχούν εκείνοι που προβλέπουν άνοδο, αν και οριακά, ενώ οι θετικές προβλέψεις για τις πωλήσεις περιορίζονται ελαφρώς. Οι εξελίξεις σε όρους απασχόλησης είναι επίσης ευνοϊκές, με το σχετικό ισοζύγιο να καταγράφει ελαφρά άνοδο, φθάνοντας τις +22 μονάδες (από +19), ενώ σε σχέση με την πορεία των τιμών, η πτωτική τάση δεν ανατρέπει, με το ποσοστό εκείνων που αναμένουν υποχώρηση να παραμένει υψηλό, στο 46%.

Στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση** καταγράφεται ήπια άνοδος προσδοκιών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 83,1 μονάδες, από τις 79,7 μονάδες τον Μάιο. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις αυτής της περιόδου παραμένουν αρνητικές, καταγράφοντας ωστόσο βελτίωση σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, ενώ ελαφρά αποκλιμάκωση σημειώνεται και στα αποθέματα, καθώς οι επτά στις δέκα επιχειρήσεις κρίνουν το ύψος τους φυσιολογικό για την εποχή. Η συγκρατημένη ικανοποίηση από τις τρέχουσες πωλήσεις δίνει ώθηση και στις προβλέψεις για τις παραγγελίες προς τους προμηθευτές, όπου το σχετικό ισοζύγιο παραμένει, αρνητικό, στις -13 μονάδες, αλλά βελτιώνεται αισθητά σε σχέση με τον Μάιο (-24 μονάδες). Ευνοϊκότερες είναι και οι εξελίξεις σχετικά με τις προοπτικές της απασχόλησης του κλάδου, όπου το 48% των επιχειρήσεων προβλέπει πλέον σταθερότητα την επόμενη περίοδο (από 26% τον Μάιο) και μόλις ένα 14% αναμένει πτώση (από 29%). Παρά τις θετικές αυτές εξελίξεις, οι προβλέψεις για τις πωλήσεις του κλάδου στο επόμενο διάστημα καταγράφουν έντονη πτώση, με το σχετικό ισοζύγιο να «πέφτει» κατά 14 μονάδες, στις +6. Τέλος σε σχέση με τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες κυριαρχούν, με το 28% των επιχειρήσεων (από 32%) να αναμένει πτώση και το συντριπτικό 72% σταθερότητα το επόμενο διάστημα.

Οι προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** υποχωρούν τον Ιούνιο, ύστερα από τρεις μήνες σταθερότητας, και διαμορφώνονται 9 μονάδες χαμηλότερα, στις 58,6 μονάδες. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει πτώση στις τρέχουσες πωλήσεις του φθάνει πλέον σε ένα από τα ιστορικά υψηλότερα επίπεδά του, στο 81% (από 70%), ενώ και το ύψος των αποθεμάτων κρίνεται περισσότερο διογκωμένο. Έντονα αρνητικές, με τάση περαιτέρω μείωσης, παραμένουν και οι προβλέψεις για τις παραγγελίες, όπου πλέον τρεις στις πέντε επιχειρήσεις αναμένουν πτώση το επόμενο διάστημα (από 46%), γεγονός το οποίο άλλωστε συνδέεται αρνητικά με τις προοπτικές των πωλήσεων στο επόμενο τρίμηνο, όπου σταθερά υπερτερούν όσοι αναμένουν υποχώρησή τους. Το κακό κλίμα επηρεάζει και τις προοπτικές της απασχόλησης, με το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν πτώση να διπλασιάζεται στο 28% τον Ιούνιο. Αν και καταγράφεται άνοδος του ποσοστού όσων βλέπουν ανάκαμψη των τιμών, στο 23% (από 5%), εξακολουθούν να υπερτερούν με διαφορά (-34 μονάδες από -52) εκείνοι που προσδοκούν υποχώρηση στο επόμενο τρίμηνο.

Εκρηκτική είναι η άνοδος που σημειώνεται τον Ιούνιο στον κλάδο **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, με τις προσδοκίες να εκτινάσσονται στα επίπεδα του περσινού Μαΐου, στις 111,8 μονάδες, 30 σχεδόν μονάδες υψηλότερα σε σχέση με τον Μάιο. Πλέον βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη το μέτρο της μείωσης των τελών ταξινόμησης, το οποίο σε συνδυασμό με τις προσφορές των αντιπροσωπειών, φαίνεται να αποδίδει καρπούς. Η εκτίναξη των προσδοκιών του Ιουνίου οφείλεται πάντως κατά κύριο λόγο στην κατακόρυφη άνοδο των εκτιμήσεων των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους, όπου πλέον το σχετικό ισοζύγιο ανέρχεται στις +36 μονάδες (από -44), αλλά και στην έντονη αποκλιμάκωση των αποθεμάτων, με όσους πλέον κρίνουν χαμηλό το ύψος τους να υπερτερούν έναντι όσων εκτιμούν διόγκωση. Τα υψηλά αποθέματα δηλαδή που είχαν σωρευτεί τους προηγούμενους μήνες φαίνεται να έχουν ρευστοποιηθεί σε σημαντικό βαθμό. Οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς τους προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο παραμένουν θετικές, χωρίς ωστόσο να μεταβάλλονται σημαντικά. Πάντως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρά το αισιόδοξο περιβάλλον και την ικανοποίηση για τις πωλήσεις αυτής της περιόδου, οι προβλέψεις για το επόμενο τρίμηνο είναι διστακτικά ανοδικές, ενώ οι προοπτικές για την απασχόληση παραμένουν αρνητικές. Πλησιάζει άλλωστε το χρονικό όριο λήξης του μέτρου της μείωσης των τελών ταξινόμησης και στον κλάδο επανέρχεται η αβεβαιότητα για το αμέσως επόμενο διάστημα. Σε όρους τιμών αναμένεται σταθερότητα, αφού ήδη πραγματοποιήθηκαν οι σχετικές μειώσεις, το προηγούμενο διάστημα.

Ύστερα από την άνοδο του περασμένου μήνα, οι προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα** κινούνται καθοδικά τον Ιούνιο, στη χαμηλότερη τιμή των τελευταίων 3 ½ ετών, στις 94,1 μονάδες, από τις 106,7 μονάδες τον Μάιο. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, έντονη πτώση καταγράφεται στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις +9 μονάδες (από +26), παρόλο που τα αποθέματα βρίσκονται σε χαμηλά για την εποχή επίπεδα (στις -9 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από -13). Γι αυτό και οι προοπτικές των παραγγελιών προς τους προμηθευτές βελτιώνονται. Αρνητικές είναι και οι βραχυπρόθεσμες προβλέψεις τους, αφού ο σχετικός δείκτης υποχωρεί αισθητά, στις +4 μονάδες, τη χαμηλότερη τιμή του έτους (από +26). Οι εξελίξεις αυτές οδηγούν σε μειώσεις τιμών, ως αντιστάθμισμα στην προοπτική των χαμηλών πωλήσεων, ενώ το μόνο στοιχείο που εξακολουθεί να είναι θετικό είναι οι προβλέψεις για την απασχόληση, οι οποίες διέπονται από σχετική αισιοδοξία, καταγράφοντας το υψηλότερο ισοζύγιο μετά τον περσινό Ιούλιο (+42 μονάδες από +29).

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Συνέχιση της ανάκαμψης των προσδοκιών

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** συνεχίζει την ήπια ανοδική του πορεία, για πέμπτο μήνα και διαμορφώνεται στις 75,3 μονάδες από τις 73,2 μονάδες τον Μάιο. Από τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας, καταγράφεται βελτίωση στις εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα κατάστασή τους, με το σχετικό ισοζύγιο απαντήσεων να διαμορφώνεται κατά 4 μονάδες υψηλότερα, παραμένοντας ωστόσο αρνητικό, στις -4 μονάδες. Υπερτερούν επομένως ακόμα όσοι κρίνουν ότι η τρέχουσα κατάσταση έχει επιδεινωθεί, όπως άλλωστε συμβαίνει και με τις εκτιμήσεις για τη ζήτηση, παρόλο που και εδώ το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο αμβλύνεται τον Ιούνιο. Παρά τη μικρή βελτίωση στην τρέχουσα ζήτηση, οι προβλέψεις για την εξέλιξή της στο επόμενο διάστημα βαίνουν δυσμενέστερες του Μαΐου: το

αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται ελαφρώς στις -7 μονάδες (από -3), γεγονός το οποίο φαίνεται να επηρεάζει και τις προοπτικές της απασχόλησης του τομέα, οι οποίες παραμένουν σε αρνητικά επίπεδα, στις -13 μονάδες. Στον τομέα εξακολουθούν να υπερτερούν εκείνοι που προβλέπουν περεταίρω αποκλιμάκωση τιμών, αν και το ποσοστό όσων αναμένουν άνοδο ενισχύεται στο 9% (από 6%). Παρά το θετικότερο όμως κλίμα, το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη λειτουργία τον Ιούνιο περιορίζεται σημαντικά, κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες, φθάνοντας το 27%, σε μία από τις χαμηλότερες ιστορικά επιδόσεις του. Από τους υπόλοιπες, το 32% προβάλλει ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια της ζήτησης, ενώ η ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης (17%) και παράγοντες που συνδέονται με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και τη γραφειοκρατία αναφέρονται επίσης ως σημαντικοί (19%).

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών μπορούν να αναφερθούν τα εξής:

Στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια** δεν καταγράφονται ουσιαστικές μεταβολές στις επιχειρηματικές προσδοκίες, με το σχετικό δείκτη να παραμένει στις 72,7 μονάδες. Οι περισσότερες πάντως από τις μεταβολές στους δείκτες του Ιουνίου είναι αρνητικές: οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων επιδεινώνονται, αφού σχεδόν δύο στις πέντε επιχειρήσεις (από 33%) δηλώνουν ότι αυτή είναι δυσμενέστερη, ενώ πτώση καταγράφεται για τρίτο συνεχή μήνα και στις προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου, με το αρνητικό ισοζύγιο να υπερδιπλασιάζεται τον Ιούνιο, στις -22 μονάδες. Σε αρνητικό κλίμα κινούνται και οι προοπτικές της απασχόλησης, παρά την έναρξη της θερινής σεζόν και τη συνήθη αναθέρμανση της αντίστοιχης αγοράς εργασίας του κλάδου τη συγκεκριμένη περίοδο. Παρόλα αυτά, στα θετικά του Ιουνίου περιλαμβάνονται οι βελτιωμένες εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, όπου το ποσοστό των επιχειρήσεων που κρίνει ότι αυτή έχει ανακάμψει το τελευταίο διάστημα τριπλασιάζεται στο 15%, αν και το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αρνητικό, στις -17 μονάδες (από -33). Οι προβλέψεις για τις τιμές εξακολουθούν να κινούνται πτωτικά, με εκείνους που αναμένουν μείωσή τους στο επόμενο τρίμηνο να υπερτερούν κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες έναντι όσων προσδοκούν άνοδο. Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στον κλάδο αποτυπώνονται άλλωστε και από το συντριπτικό 68% των επιχειρήσεων, το οποίο κρίνει την ανεπαρκή φετινή ζήτηση ως το κυριότερο πρόσκομμα της επιχειρηματικής του δραστηριότητας, με μόλις ένα 15% να κρίνει ότι η δραστηριότητά του διεξάγεται απρόσκοπτα (από 32%).

Η έντονη άνοδος των επιχειρηματικών προσδοκιών του Μαΐου στα **Τουριστικά Πρακτορεία**, φαίνεται να «διορθώνεται» τον Ιούνιο με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 92,2 μονάδες (από 93,9 μονάδες). Παρά την ουσιαστική έναρξη της θερινής τουριστικής περιόδου οι επιχειρήσεις του κλάδου δηλώνουν περισσότερο δυσαρεστημένες για την τρέχουσα κατάστασή τους, αλλά και την εξέλιξη της ζήτησης την επόμενη περίοδο, καθώς το ¼ αυτών (από 20% τον Μάιο) προβλέπει πτώση. Οι αρνητικές προβλέψεις για την εξέλιξη της απασχόλησης εντείνονται μάλιστα τον Ιούνιο, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο σχεδόν να διπλασιάζεται, στις -13 μονάδες. Πάντως η τρέχουσα πορεία της ζήτησης κρίνεται μάλλον ουδέτερη καθώς όσοι δηλώνουν ότι αυτή έχει μειωθεί αντισταθμίζονται από όσους δηλώνουν ότι έχει αυξηθεί, όταν τον προηγούμενο μήνα το σχετικό ισοζύγιο ήταν αρνητικό (στις -7 μονάδες). Σε σχέση με τις τιμές καταγράφεται έντονη τάση αποκλιμάκωσης, ενώ τέλος, το

ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ότι η παραγωγική του δραστηριότητα δεν παρεμποδίζεται παραμένει στο πολύ χαμηλό 13%, με την ανεπάρκεια της ζήτησης και των κεφαλαίων κίνησης (38% και 27% αντίστοιχα) να κρίνονται ως τα πιο βασικά προσκόμματα.

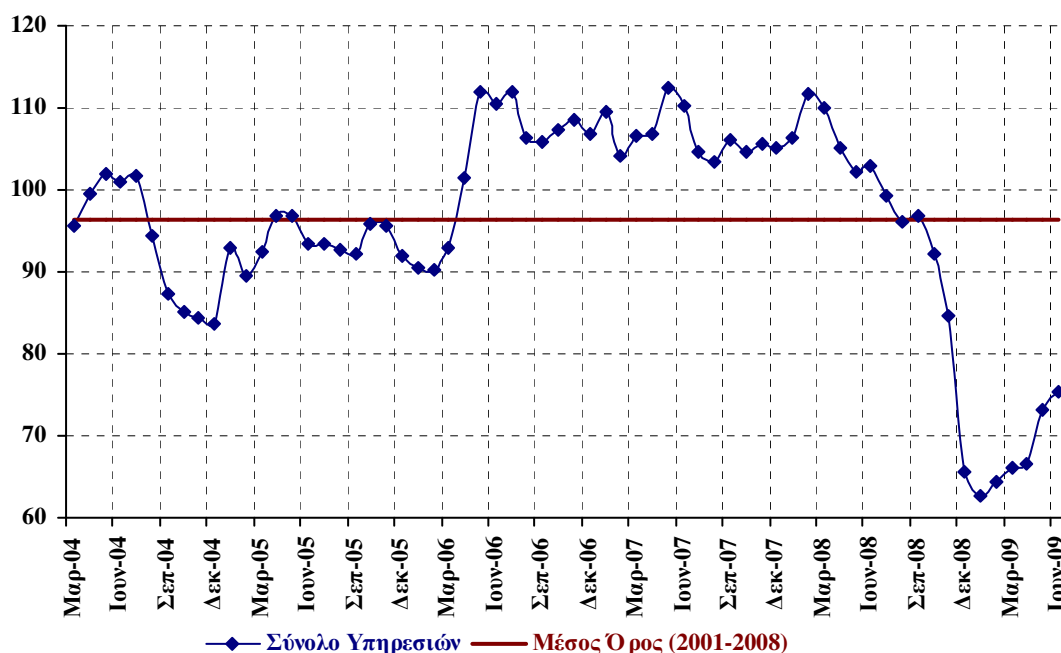
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

					2001-2008		Μ.Ο έτους				
		Min	Max	M.O		2004	2005	2006	2007	2008	
Υπηρεσίες (1998-2006=100)		62,6	122,5	96,1		94,6	93,6	103,7	106,6	97,8	
		Ιαν-09	3 ^ο τριμ 01								
2008											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
106,4	111,8	110,0	105,2	102,2	103,0	99,4	96,2	96,7	92,2	84,6	65,7
2009											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
62.6	64.5	66.0	66.7	73.2	75.3						

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες** (όπου περιλαμβάνονται εταιρίες συμβούλων, διαφημιστικές και διάφορες άλλες υπηρεσίες προς επιχειρήσεις κτλ) σημειώνεται άνοδος των προσδοκιών τον Ιούνιο, με το σχετικό δείκτη να καταγράφει την υψηλότερη φετινή επίδοση, φθάνοντας στις 65,7 μονάδες (από τις 51,2 μονάδες τον Μάιο). Παρά τη σχετική ανάκαμψη, η εικόνα στα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας είναι μικτή: έντονα θετική μεταβολή καταγράφεται στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων, όπου το σχετικό ισοζύγιο ανακάμπτει από τις -36 μονάδες στη -1 μονάδα. Ανάλογη είναι και η άνοδος στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, όπου τρεις στις πέντε επιχειρήσεις κρίνουν

ότι βρίσκεται σε σταθερά επίπεδα το τελευταίο τρίμηνο. Από την άλλη πλευρά ωστόσο, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης επιδεινώνονται για δεύτερο συνεχή μήνα, γεγονός που επηρεάζει και το ισοζύγιο των προβλέψεων για την απασχόληση, οι οποίες παραμένουν στα ίδια, αρνητικά επίπεδα, στις -13 μονάδες. Οι προβλέψεις για τις τιμές δεν παρουσιάζουν αξιόλογη μεταβολή, παραμένοντας πτωτικές, ενώ σχετικά με την επιχειρηματική λειτουργία τους, το 23% των επιχειρήσεων (από 30%) δηλώνει ότι δεν συναντά προσκόμματα, με όσους διαφωνούν να προβάλλουν την ανεπάρκεια ζήτησης, κεφαλαίων κίνησης, την οικονομική κρίση και τις θεσμικές ανεπάρκειες ως τα κύρια εμπόδια.

Στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες) καταγράφεται σημαντική άνοδος, για τέταρτο συνεχή μήνα, με το δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών να φθάνει μάλιστα σε επίδοση καλύτερη από την περυσινή, στις 94,4 μονάδες. Η ανοδική αυτή πορεία αφενός επηρεάζεται και από τις βελτιωμένες επιδόσεις των τραπεζών, αφετέρου είναι και ενδεικτική της τάσης αντιστροφής του αρνητικού κλίματος και της επακόλουθης σχετικής ανάκαμψης που επικρατεί στις χρηματοοικονομικές αγορές την τελευταία περίοδο. Όλα τα επιμέρους στοιχεία δραστηριότητας βελτιώνονται, με εξαίρεση τις προβλέψεις για την απασχόληση, όπου οι μισές επιχειρήσεις του κλάδου αναμένουν πτώση (από 36%) και το σχετικό ισοζύγιο να καταγράφει τη χαμηλότερη τιμή του έτους (-43 μονάδες). Το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων εκτινάσσεται στις +43 μονάδες (από +11), ενώ την ίδια θετική πορεία ακολουθούν τόσο οι εκτιμήσεις για τη ζήτηση, όσο και οι προβλέψεις για την εξέλιξη της βραχυπρόθεσμα, όπου πλέον το 45% των επιχειρήσεων (από 27%) αναμένει άνοδό της το επόμενο διάστημα. Το ευνοϊκότερο κλίμα δίνει ανοδική ώθηση στις προβλέψεις για τις τιμές, ενώ τέλος, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ότι δεν αντιμετωπίζουν προσκόμματα στην επιχειρηματική τους λειτουργία διευρύνεται τον Ιούνιο στο 56% (από 37%).

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Υπηρεσίες Πληροφορικής και Ανάπτυξης Λογισμικού** κινείται ανοδικά για δεύτερο μήνα, φθάνοντας στις 67,9 μονάδες (60,4 μονάδες τον Μάιο). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα παραμένουν στα επίπεδα του Μαΐου (στις -14 μονάδες), ενώ την ίδια τιμή εμφανίζει και ο σχετικός δείκτης για την τρέχουσα ζήτηση, έχοντας ωστόσο βελτιωθεί κατά 8 μονάδες σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Έντονα ανοδικές είναι οι προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης, όπου μάλιστα για πρώτη φορά φέτος υπερσχύουν οι θετικές προσδοκίες. Το γεγονός αυτό ωθεί προς τα πάνω και τις σχετικές με την απασχόληση προβλέψεις, όπου τέσσερις στις πέντε επιχειρήσεις αναμένουν σταθερότητα. Σχετικά με τις τιμές, εννιά στις δέκα επιχειρήσεις αναμένουν σταθερότητα το επόμενο τρίμηνο, ενώ καμία επιχείρηση δεν προβλέπει άνοδό τους. Τέλος, το 29% των επιχειρήσεων (από 37% όμως τον Μάιο), κρίνει ότι η επιχειρηματική του λειτουργία διεξάγεται απρόσκοπτα, με τους διαφωνούντες να εντοπίζουν τα κυριότερα προβλήματα και πάλι στην ανεπάρκεια ζήτησης (33%) και κεφαλαίων κίνησης (29%).

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: ΙΟΥΝΙΟΣ 2009

Σημαντική ανάκαμψη της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης κινείται ανοδικά κατά 5 μονάδες τον Ιούνιο και διαμορφώνεται στις -45 μονάδες, η καλύτερη επίδοση των τελευταίων 12 μηνών, καθώς ουσιαστικά ο δείκτης έχει επανέλθει στα περυσινά επίπεδα. Η κορύφωση του Ιουνίου, αν και σε πρώτη ανάγνωση δείχνει δυσερμηνευτή, μπορεί να δικαιολογηθεί μόνο με το φαινόμενο του εκλογικού κύκλου. Όπως έχει παρατηρηθεί με συστηματικό τρόπο στην Ελλάδα, το οικονομικό κλίμα και ιδιαίτερα η καταναλωτική εμπιστοσύνη συνδέονται με τη διεξαγωγή εκλογικών διαδικασιών. **Χωρίς να έχει σημειωθεί τον Ιούνιο κάποιο σημαντικό γεγονός που να σχετίζεται με την οικονομική κατάσταση της χώρας ή των νοικοκυριών – και μιας και τα νέα φορολογικά μέτρα ανακοινώθηκαν όταν είχε ολοκληρωθεί το μεγαλύτερο μέρος της μηνιαίας έρευνας – οι ευρωεκλογές φαίνεται να επηρέασαν θετικά τους καταναλωτές. Οι πολίτες ενδεχομένως να αποκόμισαν θετικά μηνύματα, με αποτέλεσμα να αξιολογήσουν ψυχραιμότερα τις εκτιμήσεις / προβλέψεις τους για το επόμενο 12-μηνο.** Έτσι, διατυπώνονται λιγότερο δυσόιωνες προβλέψεις σε όλα τα στοιχεία του δείκτη, με εντονότερη τη βελτίωση στις προοπτικές για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών και της χώρας. Οι προβλέψεις για την ανεργία καταγράφουν επίσης ήπια βελτίωση, παραμένοντας ωστόσο ιδιαίτερα απαισιόδοξες. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη στην Ελλάδα εξακολουθεί πάντως να κινείται πολύ χαμηλότερα από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς αντίστοιχους δείκτες, παρά το γεγονός ότι οι τελευταίοι βρίσκονται σε χαμηλότερο σημείο σε σχέση με πέρυσι. Άλλωστε σε 19 χώρες σημειώνεται ανάκαμψη της καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Ιούνιο, εντονότερη σε Γερμανία, Κύπρο, Αυστρία, Πολωνία και Σλοβενία. Οι Έλληνες καταναλωτές παραμένουν πάντως από τους πιο απαισιόδοξους, πίσω από Ούγγρους, Λιθουανούς και Βουλγάρους. Αναλυτικότερα:

■ Περαιτέρω υποχώρηση των αρνητικών προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική τους κατάσταση

Οι προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες βελτιώνονται και τον Ιούνιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -29 από τις -35 μονάδες τον Μάιο. Οι αντίστοιχοι δείκτες της ΕΕ και της Ευρωζώνης καταγράφουν οριακή μόνο βελτίωση (στις -6 και -7 μονάδες αντίστοιχα). Για πρώτη φορά φέτος, λιγότεροι από τους μισούς Έλληνες καταναλωτές (47% από 51%) προβλέπουν επιδείνωση ή σημαντική επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης, με το 35% να κρίνει ότι αυτή θα παραμείνει αμετάβλητη.

■ Περιορίζεται η απαισιοδοξία για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Οι αρνητικές προβλέψεις των ελληνικών νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο υποχωρούν επίσης περαιτέρω τον Ιούνιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -45 από τις -52 μονάδες, ενώ στους αντίστοιχους δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη καταγράφεται επίσης βελτίωση (-24 και -29 μονάδες αντίστοιχα). Ένα σημαντικό 63% των καταναλωτών της χώρας (από 66% τον προηγούμενο μήνα) προβλέπει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση, όμως υπάρχει και ένα 11% που αναμένει μικρή ή μεγάλη βελτίωση.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

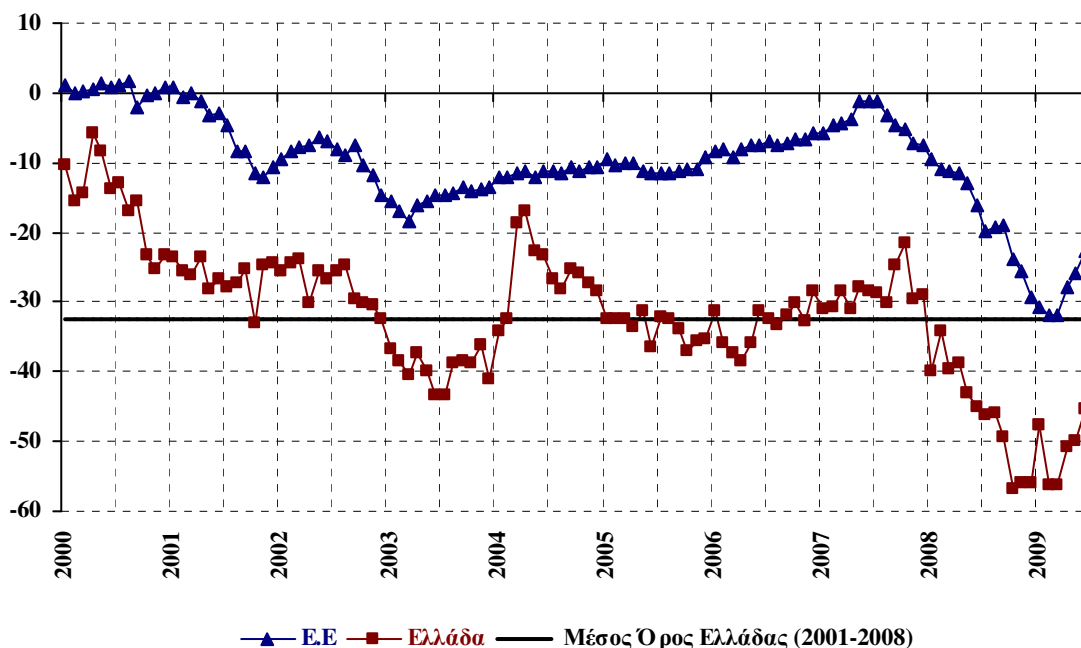
			2001-2008	Μ.Ο έτους				
	Min	Max	M.O	2004	2005	2006	2007	2008
ΕΕ-27	-32 Μαρ-09	1 Ιαν-01	-10	-11	-11	-8	-4	-17
Ευρωζώνη	-33 Μαρ-09	1 Ιαν-01	-12	-14	-14	-9	-5	-18
Ελλάδα	-57 Οκτ-08	-18 Απρ-04	-33	-26	-34	-33	-28	-46

2008												
	I	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	-10	-11	-11	-12	-13	-16	-20	-19	-19	-24	-26	-29
Ευρωζώνη	-11	-12	-13	-12	-14	-16	-19	-19	-19	-24	-26	-31
Ελλάδα	-40	-34	-40	-39	-43	-45	-46	-46	-49	-57	-56	-56
2009												
	I	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	-31	-32	-32	-28	-26	-23						
Ευρωζώνη	-31	-33	-34	-31	-28	-25						
Ελλάδα	-48	-56	-56	-51	-50	-45						

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις τους για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού εκείνων που προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Ήπια ενίσχυση της πρόθεσης για αποταμίευση

Η πρόθεση για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύεται ελαφρά τον Ιούνιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται δύο μονάδες χαμηλότερα, στις -43, ενώ συγκρατημένη, κατά δύο και τέσσερις μονάδες αντίστοιχα, είναι και η άνοδος στους ευρωπαϊκούς δείκτες (στις -8 και -9 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη). Από τα ελληνικά νοικοκυριά, το 71% εξακολουθεί να θεωρεί μη πιθανή ή καθόλου πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12-μηνο, με το 26% αντίθετα να κρίνει ότι είναι πιθανή ή πολύ πιθανή.

Έντονος ο φόβος της ανεργίας

Οι απαισιόδοξες προβλέψεις των καταναλωτών για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες μπορεί να περιορίζονται ελαφρώς για τέταρτο συνεχή μήνα, παραμένουν όμως σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα, στις +65 μονάδες (από +68), ενδεικτικό του φόβου της ανεργίας, ο οποίος δεν έχει εξασθενήσει ιδιαίτερα. Άλλωστε από τα ελληνικά νοικοκυριά το 79% (80% τον Μάιο) αναμένει ελαφρά ή αισθητή ενίσχυση της ανεργίας το επόμενο 12-μηνο ενώ το 6% ελαφρά ή αισθητή μείωση (από 5%). Οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί μέσοι όροι περιορίζονται επίσης ελαφρά σε ΕΕ και Ευρωζώνη (στις +54 και +55 μονάδες αντίστοιχα).

Στα ίδια επίπεδα η πρόθεση για μείζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών, κ.λπ.) παραμένει στα ίδια σχεδόν επίπεδα με τον Μάιο, με το σχετικό δείκτη να βελτιώνεται μόλις κατά μία μονάδα, στις -33 μονάδες. Το 52% των ελληνικών νοικοκυριών δηλώνει πως θα προβεί σε λιγότερες ή πολύ λιγότερες δαπάνες τους επόμενους μήνες (από 54%) και το 34% (από 32%) πως δεν θα μεταβάλλει τις δαπάνες του. Στην Ευρώπη, οι αντίστοιχοι δείκτες διαμορφώνονται κατά δύο μονάδες υψηλότερα σε σχέση με τον Μάιο, στις -25 και -23 αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη.

Δεν μεταβάλλονται οι προσδοκίες για τις τιμές

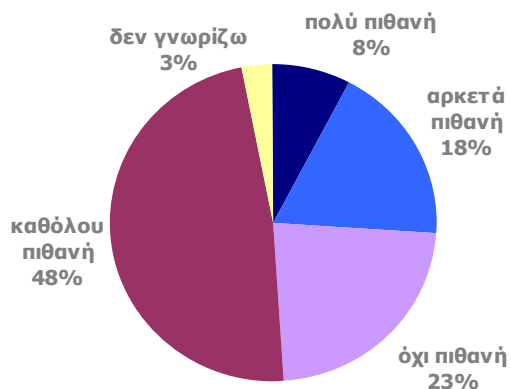
Οι προσδοκίες για το επίπεδο των τιμών παραμένουν στα επίπεδα του Μαΐου, με το σχετικό δείκτη εξέλιξης των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες να διαμορφώνεται και πάλι στις +10 μονάδες. Το 36% κρίνει και πάλι πως το γενικό επίπεδο των τιμών θα μείνει αμετάβλητο ή θα μειωθεί το επόμενο διάστημα, ενώ το 58% κρίνει πως θα αυξηθούν βραδύτερα, με τον ίδιο, ή ταχύτερο ρυθμό. Οι σχετικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη καταγράφουν οριακή αποκλιμάκωση, στις -6 και -9 μονάδες αντίστοιχα.

Αμετάβλητη η τρέχουσα αποταμίευση των νοικοκυριών

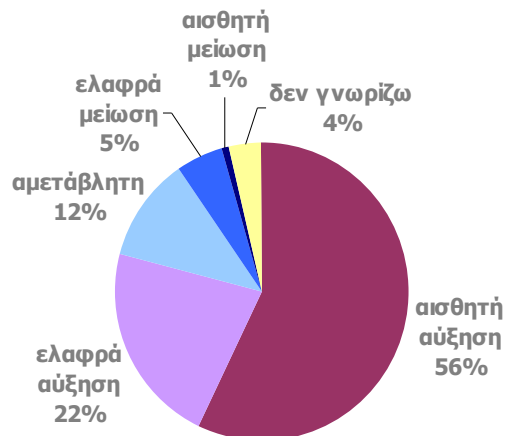
Οι εκτιμήσεις των νοικοκυριών για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τον Ιούνιο σημειώνουν οριακές μεταβολές. Έτσι το 30% δηλώνει ότι αποταμιεύει λίγο ή πολύ, (από 28% τον Μάιο), ενώ το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» περιορίζεται ελαφρά στο 50% (από 52%). Τα νοικοκυριά που δηλώνουν ότι έχουν χρεωθεί παραμένουν στο 11%, όπως συμβαίνει και με εκείνους που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις (8%).

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών

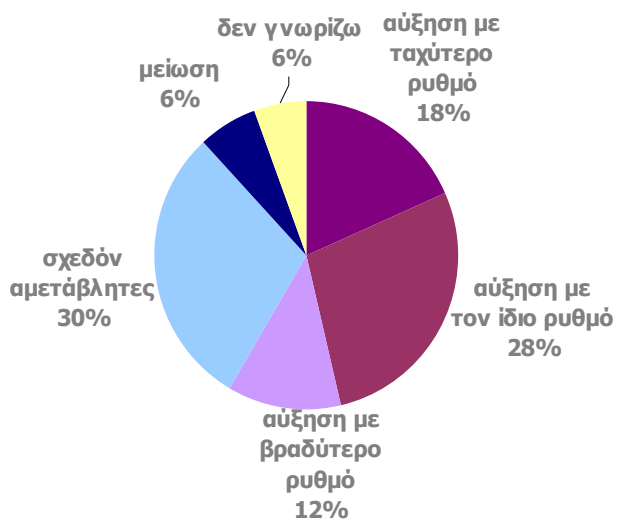
ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ ΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ 12ΜΗΝΟ

